

Niels Bugges forbandelse - gådejagt ved Hald

Beskrivelse

Kan du og dine klassekammerater hæve Niels Bugges forbandelse over De fem Halder og redde Hald Hovedgård fra at synke i grus?

Tag med på en spændende gådejagt fyldt med mystik og hemmeligheder på en rejse tilbage til middelalderen.

Niels Bugge blev slået ihjel i 1358 på kong Valdemar Atterdags ordre. Men Valdemar sværgede, at det ikke var ham, der stod bag drabet. Derfor blev mordet på Niels Bugge aldrig hævnnet. Siden da har hans forbandelse ligget over Hald, hvor borge og herregårde er sunket i grus.

Nu er det jeres tur til at redde det femte og sidste Hald, før det er for sent!

I må samle Niels Bugges riddere, så de kan forsones, og forbandelsen kan hæves. Kun på den måde, kan I redde det femte Hald fra også at gå under.

I vil opleve danmarkshistorien på en ny, underholdende og legende måde, når spor skal indsamles, og gåder skal knækkes. Og I vil blive afkrævet mod, opfindsomhed og ikke mindst talent for heltegerninger.

Aktiviteter

Eleverne bliver efter en introduktion i Haldladen gruppevis sendt ud i området De fem Halder, hvor de gennem fortælling og gåder bliver introduceret til historien bag mordet på Niels Bugge og hans samtid, Middelalderen i 1300-tallet.

Materialer til brug under gådejagten udleveres ved aktivitetens startsted: Haldladen.

Dog er det vigtigt, at I er forberedte på forløbet hjemmefra og medbringer våbenskjold. Se under Forberedelse.

Grupperne sendes afsted af en formidler med fem minutters intervaller.

Alt foregår til fods (i alt ca. 3 km) mellem Haldladen og Hald Slotsruin.

Aktiviteten slutter samme sted, som den startede, sammen med formidleren, der runder dagen af. Alt er analogt, og der er ikke brug for smartphones, men man kan ved hjælp af qr-koder få læst gådehæftet højt og mobiler kan evt. bruges til kontakt mellem elever og lærere.

Det er muligt at modtage en ny klasse efter 30-40 minutter, så hvis man er to klasser afsted, kan klassen der ikke er i gang med gådejagten evt. udforske De fem Halder på egen hånd. Der er god plads til at boltre sig. Man kan besøge den historiske legeplads i skoven, booke shelterpladsen, holde klassenstime eller lave bål (der er brænde man kan købe i Madpakkehuset).

Hvis man ønsker det, sender vi også gerne forslag til lege med et historisk twist.

Forberedelse

1. Som forberedelse til gådejagten skal børnene have arbejdet med de fire ord/ begreber: ADEL, FORSVARSVÆRK, VÅBENSKJOLD og AT BLIVE SLÅET TIL RIDDER. Derudover skal hver gruppe tegne og **medbringe** et våbenskjold. **OBS! Dette skal printes i "Faktisk størrelse"**

Find INTROHÆFTEBuggesForbandelse under Undervisningsmateriale.

2. Lav grupper på **minimum 4** - maximum 6 elever (Højst 6 grupper), inden I ankommer til aktiviteten.

- Eleverne skal forberedes på, at de skal **samarbejde** og **lytte** til hinanden. De vil blive tildelt roller som **oplæser, kortholder, tegner og spejder**.
- Vær opmærksom på, at flere grupper betyder øget tidsforbrug. Især med de yngre klasser fungerer større grupper bedst.

3. Gådejagten gennemføres ved hjælp af et gådehæfte. Heri er der **en del læsestof**. Der er qr-koder i hæftet, som man kan scanne for at få teksten læst op. Hvis man vil benytte sig af den indlæste lyd, skal man derfor huske at medbringe en mobiltelefon, der kan læse qr-koder.

4. Klæd jer på efter vejret. Husk især fornuftigt fodtøj.

5. I kan med fordel tale om middelalderen i Danmark, og hvor vi befinder os i tiden.

Efterbehandling

FOLKEVISER

Har I lyst til at lære mere om Niels Bugge?

Dyk ned i dansk litteraturs kanonpunkt, folkeviser, med middelaldervisen om adelsmanden Niels Bugges død. Arbejd med forståelses- og vurderings spørgsmål og genfortolk folkevisen som rap eller tegneserie.

Læringsmateriale om Folkevisen om Hr. Bugges død er vedhæftet under Undervisningsmaterialer.

Efter besøget kan man også arbejde videre med middelalder (se links under undervisningsmaterialer), riddere eller et forløb om Margrethe 1. og [Kalmarunionen](#).

Vi anbefaler, at man tager en snak på klassen om de forskellige kompetencer, som kom i spil på turen, og om de "roller" man fik i gruppen.

Formål

Eleverne skal arbejde analytisk og vurderende med historiske sammenhænge og problemstillinger for at udbygge deres forståelse af menneskers liv og livsvilkår gennem tiderne og opnå indsigt i kontinuitet og forandring.

Gådejagten er et eksempel på historiebrug. Historiebrug har fokus på at undersøge, hvordan materielle og immaterielle spor og elementer fra fortiden påvirker vores holdninger og handlinger. Historiebrug handler også om, hvordan og hvorfor fortællinger om fortiden iscenesættes og anvendes. Efter besøget kan vores formidling give anledning til refleksive samtaler om historiebrug.

Eksempler fra Fælles Mål:

Historie - Der arbejdes med kompetenceområdet 'kronologi og sammenhæng', hvor eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder. Med et særligt fokus på det lokale, regionale og globale.

Kompetencemål:

Kronologi og sammenhæng: Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder.

Historiebrug: Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum.

Historiekanon: Der kan arbejdes med Kanonpunktet Kalmarunionen.

Eksempler på elevlæringsmål

- At eleverne samarbejder
- At eleverne får øje for hinandens kompetencer
- At eleverne får kendskab til dele af Halds historie
- At eleverne får kendskab til magtkampe i middelalderen
- At eleverne får øvet deres logiske tankegang
- At eleverne får udfordret deres kreative tankegang
- At eleverne lærer at læse en opgave rigtigt
- At eleverne lærer at orientere sig på et kort

Sted

Haldladen
Ravnsbjergvej 76
8800 Viborg

Haldladen.

Den lange bygning, der ligger ud mod vejen bag Naturskolen.

Undervisningsmateriale

Som forberedelse til forløbet:

Forberedelse til Bugges forbandelse- INTROHÆFTE (*OBS! Er nødvendig for at gådejagten gennemføres*)

OBS! Printes på A4 ark i "Faktisk størrelse" (Printerindstilling)

Størrelsen er vigtig, da våbenskjolds-printet indgår i en interaktiv oplevelse, hvor computeren kun kan aflæse den præcise størrelse.

[Hent fil](#)

Efter besøget:

Niels Bugge fik med sit grusomme endeligt noget af en heltestatus i eftertiden, og han optrådte i flere folke- og ridderviser.

Visen hér er om Niels Bugges død, og i opgavepapiret finder I forslag til at arbejde videre med visen. Der er også forslag til, hvordan I kan producere en rap eller en tegneserie over den.

[Hent fil](#)

Gyldendal har en del undervisningsforløb omhandlende middelalderen. Måske kunne følgende være interessante:

- *Mad i middelalderen (3. klasse)*
- *Forbrydelse og straf i middelalderen (4. klasse)*
- *Teknologi og opfindelser i middelalderen (5. klasse)*
- *Høj og lav i middelalderen (6. klasse)*
- *Krig i middelalderen (7. klasse)*
- *Sundhed og sygdom i middelalderen (8. klasse)*
- *Tro i middelalderen (9. klasse)*

SEKUNDÆRT materiale

Forløbet findes også som meebook-forløb. Søg på titlen under 'ShareIT'.

[Forløb på Alineas historieportal: Kalmarunionen](#)

SEKUNDÆRT materiale

Forløbet findes også som meebook-forløb. Søg på titlen under 'ShareIT'.

[Forløb på Alineas historieportal: Middelalder](#)

SEKUNDÆRT materiale

Forløbet findes også som meebook-forløb. Søg på titlen under 'ShareIT'.

[Forløb på Alineas historieportal: Absalon og Valdemar](#)

Beskrivelse af tilmeldingsprocedure

Book forløbet til jeres klasse ved at udfylde denne formular [Booking af læringsforløb](#)

Har I spørgsmål, er I velkomne til at ringe til Viborg Museum på tlf.: 87873838 eller skrive til booking [at] viborg [dot] dk

Telefonen er åben for henvendelse

mandag til torsdag kl. 8.00 - 15.00

fredag kl. 8.00 - 13.00

booking@viborg.dk

Tlf.nr. 87873838

Praktisk information

Udbyder

Viborg Museum - SPOR

Antal

30

4 til 6 grupper af minimum 4 elever pr. gruppe.

Det er muligt at modtage en ny klasse efter 30-40 minutter.

I så fald hjælper vi gerne med forslag til, hvordan man kan udforske Hald på egen hånd før eller efter gådejagten.

Periode

01.05.2022 - 31.07.2025

Yderligere oplysninger til periode

Forløbet er åbent mellem 1. maj og 31. oktober.

I kan tilmelde jeres klasse på alle hverdage fra kl. 8.00 - 14.00.

Seneste start er kl. 14.

Varighed

3 timer

Tidsforbruget kan variere efter antallet af deltagere, og efter hvor hurtige børnene er til at løse gåderne og gå. En hurtig klasse er færdig indenfor 2 timer.

Pris

800,- pr. klasse (inkl. moms)

Emneområde

Kulturhistorie og tro
Litteratur og medier
Trivsel og fællesskaber
Tværfaglige tilbud

Fag

Dansk
Historie

Faciliteter

- Mulighed for at spise medbragt mad
- Mulighed for toiletbesøg

Yderligere oplysninger til faciliteter

Historisk legeplads

Bålsted og mulighed for at købe brænde

Klatretræer

Amfiteater

En sø, man kan fiske i.

Transporttilskud

Det er muligt at søge transporttilskud til dette forløb.

Kontakt udbyder

Viborg Museum - SPOR

Sct. Mogens Gade 5, 2. sal

8800 Viborg

Tlf. 87 87 38 38

Banner

[Nyhed](#)